GAZETA KRAKOWSKA

Nro 48.

z KRAKOWA dnia 17 CZERWCA 1827 ROKU w NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 9 Czerwca.

Listy z nad Buga odebrane tu w końcu zeszłego miesiąca, doniosły, iż obywatele okoliczni chętnie pozwolili na spuszczenie iezior i stawów swoich do Bugu dla podniesienie wody i uspławnienia rzeki pod statki ze zbożem, które przez małość wody zatrzymane zostały. Teraz możemy donieść, iż naywiększa część obywateli, a mianowicie w Gberniiach Cesarsko-Rossyyskich, będąc wezvana do ugody o wynagrodzenie za szkody i stracone korzyści przez ubytek wody w ich włościach zrządzić się mogące, nietylko chętnie przyzwoliła na zaniesione żądanie, ale nad to żadnego wynagrodzenia przyiąć nie chciała, niosąc tak znakomitą ofiarę dla dobra powszechnego. Jest rzeczą niezawodną, iż gdyby ci wszyscy, którzy to dobrodzieystwo dla handlu czynią, chcieli choćby nayumiarkowańszego żądać wynagrodzenia, koszta tego przedsięwzięcia wyniosłyby według podobieństwa do 100,000 zł: Pol: które właściciele zatrzymanego na Bugu zboża ponieśćby musieli; tymczasem iest nadzieia, iż wszystkie koszta 10,000 zł: Pol: nie przeniosą.

Z Petersburga d. 8 Maia. D. K.

(z Ruskiego Inwalida.)

Przez Naywyższy Dyplomat pod dniem 3 b. m. Jenerał Dywizyi woysk Polskich, Rautenstrauch, nayłaskawiey udarowany bryllantowaną ozdobą orderu S. Anny 1wszey klassy.

Przez Naywyższy Ukaz do Kapituły orderów pod dniem 30 Kwietnia, zostaiący przy poselstwie w Stambule Radca kollegialny Timoni, nayłaskawiey udarowany ozdobą brylantowaną orderu S. Anny 2giey klassy, a Radca honorowy Ferne, mianowany Kawalerem tegoż orderu 3ciey klassy.

Wiadomości od woyska w Georgii.

Dnia 29 Marca, Jenerał Adjutant Paszkiewicz obiąwszy naczelne dowództwo nad woyskami oddzielnego korpusu Kaukazkiego, zaiął się rozporządzeniami do śpiesznieyszego wysłania przedniey straży, przeznaczoney do działania na obwód Erywański pod dowództwem Jenerała Adiutanta Benkendorfa 2go.

Przednia ta straż, złożona z siedmiu pieszych bataliionów, z iedney roty lekkiey artylleryi i dwóch pułków Kozaków, pomi-

mo wielu trudności, z przyczyny wielkich śniegów i deszczu, przeszła góry Akzibijuk i Bezobdał, dnia 6go Kwietnia. Zmierzaiąc ku Eczmiadzinowi, Jenerał Adjutant Bekendorf, zaiął go bez oporu, napotkawszy tylko nieprzyiacieia niedaleko wioski Aygłanłu. Persowie, ukrywszy się za opasaniem, rzęsisto dali ognia z ręczney broni do przodowego oddziału; lecz kilka wystrzałów z dział i stanowcze natarcie Majora Judina z dwiema rotami pierwszego pułku Szyrwańskiego, przywiodły nieprzyiaciela do ucieczki; wsie niezwłocznie zostały zaięte. Jazda Kurdyńska, pośpieszaiąca w tym razie, odstrzeliwać się zaczęła z posiłkiem, wysłanym dla naszego oddziału przodowego, lecz przez strzelców wszędzie została odpartą.

Tabory przedniey straży, dnia 15 przybyły szczęśliwie do Eczmiadzinu; pokilkakroć nieprzyiaciel kusił się zrobić wycieczkę na ten oboz, lecz rozporządzenia Majora Minczenki i Belforta naymnieyszey szkody przynieść mu nie dozwoliły.

W Monasterze Eczmiadzińskim, znaleziono żywności na 5 lub 6 dni dla całego oddziału. Arcybiskup Ormiński Narces, pomimo sędziwości wieku, iechał przy oddziale woysk Rossyyskich, i tem dawał przykład swoim spółziomkom.

Dnia 16go Kwietnia, Jenerał Adjutant Benkendorf, zostawiwszy w Eczmiadzinie 2gi batalion pieszego pułku Szyrwańskiego, dwa działa i secinę Kozaków pod dowództwem Podpułkownika Wołżyńskiego, sam wyiechał dla obeyrzenia Sardar-Abadu, nowey twierdzy Perskiey, oddaloney o 20 wiorst od Eczmiadzinu, po lewey stronie drogi do Tałynu. Razem też wyprawił trzy roty pułku Szyrwańskiego do Erywanu, w zamiarze roztargnienia tem uwagi nieprzyiaciela, a naybardziey, ażeby znużyć iazdę Kurdyńską zaymuiącą drogę do Sardar-Abadu. Jakoż iazda ta, puściła się ztamtąd ku Erywanowi, i odbyła utarczkę z pomienionemi rotami. O pierwszy z południa, Jenerał Adjutant Benkendorf napotkał Kurdyńców, w liczbie tysiąca koni, pod dowództwem sławnego naiezdcy Hassan-Chana, brata Sardara Erywańskiego. Trzy seciny Kozaków pułku Karpowa 2go, i dwie seciny Andrejewa, wzmocnione iednem działem i dwiema rotami pieszego pułku Tyfliskiego, idąc za przykładem swoich naczelników, z zaszczytnem męztwem uderzyły na nieprzyiaciela; w iedney chwili odparły Kurdyńców, dotąd ieszcze nie gnębionych przez naszę iazdę, i pędziły ich wiorst 7, zadaiąc wielką klęskę. W liczbie zabitych, znaleziono synowca Kurdyńskiego Agi Husseyna, a wzięty został w niewolą, przez ordynansowego Jenerała Adjutanta Benkendorfa, urzędnika Kulgina, Izmael, Chan Ayriumski, ieden z zaufanych urzędników Sardara. Nieprzyiaciel utracił przeszło 80 w zabitych, i pierwszy raz nie zdążył uwieźć trupów, okrywaiących pole. Z naszey strony strata bardzo nieznaczna; rany, które odebrali Kozacy, zadane były po większey części dzidami i szablami. Ten czyn naszey iazdy nieregularney, w którym Jenerał Adjutant Benkendorf, okazał nowy dowód świetney waleczności, tem szczególniey zasługuie na uwagę, iż przekonał naszych Kozaków, z iaką przewagą stawić mogą czoło Kurdyńcom; w tey okoliczności szczególniey odznaczyli się: Pułkownik Karpow 2, bokowy Adjutant Rotmistrz Hrabia Tołstoy, i Adjutanci Jenerała Adjutanta Benkendorfa, niemniey też Xiążę Georgiyski Melekow, który przybył z tem doniesiem do Nayiaśnieyszego Cesarza Jegomości; Georgianie w ogólności okazali przykładną waleczność.

Tegoż dnia o godzinie 7 wieczorem Je-

nerał-Adjutant Benkendorf, zatrzymał swóy oddział o 3 wiorsty od Sardar-Abadu, a sam z pięcia rotami i czterma działami, zbliżył się do twierdzy na wystrzał z broni ręczney; dawszy do niey ognia granatami, zruynował wiele budowli i sprawił wielkie zamieszanie. Części kwatermistrzowskiey Pułkownik Hurko i Porucznik Ko ebu, okazali w tym razie chwal bną czynność.

Zrobiwszy rozpoznanie Sardar-Abadu, Jenerał-Adjutant Benkendorf, powrócił nazapowrót do Eczmiadzinu. Transporta z żywnością iedne po drugich wychodzą z Dżełał-Ogłu. Drugi z tych, wysłany został dnia 24 Kwietnia pod zasłoną 39. pułku strzelców, 2ch dział i 1000 Kozaków; po przybyciu tego transportu, Jenerał-Adjutant Benkendorf, zamierzł niezwłocznie popierać daley natarczywe działania.

Sprawa Grecyi od wiosny 1826 roku.
(Z Gazety Petersburgskiey Niemieckiey.)

Członkowie nowego rządu Grecyi objęli władzę z początkiem Maia roku upłynionego. Byli to po większey części otwarci nieprzyiaciele członków dawnieyszych i wiadomo, że mogli ich pociągać do odpowiedzialności za złamanie wiary i nadwerężenie konstytucyi. Coletti był niewątpliwie sprawcą woyny domowey; on bowiem wzdrygał się zwołać zgromadzenia narodowego, gdy się reiencya iego skończyła, daiąc za powód, że byłoby słabością ulegać groźnym żądaniom stronnictwa Kolokotroniego, które się domagało zwołania Deputowanych. Ale i sam Coletti ulegał wpływowi taiemnych ajentow, i był narzędziem ich zabiegów, o których teraz mówić byłoby zawcześnie. Stary oswobodziciel Peloponezu, widząc że władcy postępuią wbrew konstytucyi, podniósł przeciw nim broń iako przeciw uzurpatorom, ale od Rumeliotów, których pomocy pod dowództwem Gury rząd wezwał, pobity i wraz z przyiaciołmi swemi do niewoli wzięty został. Odtąd wystawiony był Peloponez na łup wewnętrznych nieprzyiacioł iego niepodległości, a nawet w tenczas ieszcze pozostała w umysłach zacięta niezgoda, kiedy po wylądowaniu Egipcyan i po wzięciu Navarino, głos ludu, więzionych wodzów Kolokotroniego, Nikitasa i innych, znowu na scenę przywołał. Zniknęła siła i zaufanie. Po utworzeniu nowego rządu, oburz. ła się ieszcze niechęć do członków rządu rozwiązanego. Spodziewano się czynów krwawych i sprawiedliwych, ale umiarkowanie uzasadnione, zdziwiło wszystkich; wyniknęło ono z uczucia niebezpieczeństwa wspólnego i wielkiego. Jakoż padła Missolunga, a upadek tey twierdzy, klęska Fabvierego, który zamiast pospieszenia do Karaiskakiego i na ocalenie miasta bohatyrskiego, do Eubei był wyruszył, pognębiły razem wszystkie nadzieie, iakie sobie zakładano na ocaleniu tego przedmurza Grecyi zachodniey i zaprowadzenie woyska regularnego. Zbiegli z boiowiska pod Caristo, zgromadzili się dopiero w Atenach; napełnili oni miasto zamieszaniem, rabowali tamteysze składy i tłumnie żądali zaległego żołdu. Część ich rozeszła się z bronią i innemi potrzebami woiennemi, a cały korpus zdawał się bydź bliskim rozwiązania, gdy w tem Pułkownik Gordon z Napoli 20,000 franków przywiózł, a dar ten dwóch młodych Anglików zdołał zaspokoić nayburzliwsze żądania; w tenczas to oświadczył głośno Fabvier, że się z Grecyi oddali i byłby to może uczynił, gdyby go do pozostania nie było zniewoliło przybycie szlachetnego Gordona. Po upadku Misselongi był znowu Ibrahim postrachem Grecyi. W przeciągu czterech dni zdołał za-

)2(

tknąć chorągwie przed murami Napoli, a głód byłby mu wkrótce oddał tę twierdzę, ale wo ł on- dać odpoczynek na bogatych równinach G stuńskich strudzonemu i osłabionemu pod Missolongą woysku. Tą iego opieszałość ocaliła Grecyią. Tymczasem rząd ocknął się z przestrachu letargicznego, nakazał zaciąg do woyska, obwarowanie stolicy, a przynaymniey zaopatrzenie twierdzy. Jak gdyby z zesłania Boskiego, przybyły w tenczas do Napoli pierwsze okręty, darami towarzystw Europeyskich obładowane. — Te zapasy wystarczyły do zaopatrzenia również warowni Aterskiey, naprzeciw którem Seraskier iuż był wyruszył. W tym samym czasie wypłynęła znowu na morze flotta Turecka. Wiadomo, że opanowanie Samos było iey zamiarem. Po raz trzeci zagroziło tey wyspie okropne wylądowanie, którego skutkiem miał bydź los taki, iaki spotkał wyspę Chios. Logothethi rządca tey wyspy, poznał całe niebezpieczeństwo iey położenia, wysłano do Napoli dwóch archontów dla sprawowania interessów wyspy i z żądaniem zdatnego inżyniera, któremuby z ufnością powierzyć można obronę punktów na niebezpieczeństwo naybardziey wystawionych. Rząd wysłał natychmiast dowódcę inżynieryi w Napoli, Teofila Febiriez zręcznego officera Francuzkiego, który dnia 13go Czerwca na wyspę Samos przybył. W rapporcie iego czytamy następuiące szczegóły: — "Flotta Kapitana Baszy odpocząwszy kilka dni w Metelinie pokazała się nagle na kanale Chios, a zarazem okryły się zbroynemi tłumami wszystkie wzgórza naprzeciw ległych brzegów Azyi. Flotta Grecka o 30 tylko żaglach, zatrzymała się w tym samym czasie na przeciwney stronie kanału w mieyscu naywyższem. Tymczasem blisko 200 wielkich statków z pomostami pod zasłoną artylleryi Tureckiey, przybliżyły się do lądu, aby zabrać i na wyspę wysadzić tłumy krwiożerczych hord Azyiatyckich. Samiyczykowie oczekiwali ocalenia od działań swey flotty. Wszyscy mieszkańcy wzięli się byli do broni, ale nie wszyscy odważyli się zeyść z gór aż na brzegi. Garstka odważnych była świadkiem łatwego tryumfu Greków. Statki Tureckie, obciążone ładunkiem zgrai rozbóyniczey, przybliżały się w dobrym porządku do brzegu, ale zaledwie się przybliżyły o ieden wystrzał, rozpoczęły z niemi Greckie bateryie bóy dzielny popierany mocnym i dobrze kierowanym ogniem. — Skutek pokazał się natychmiast i był powszechny. Przestrach i rozpacz ogarnęła woysko Tureckie i rozpostarła się nawet na brzeg przeciwny, gdzie inne roie co chwila wzmagaiące się nowo przybywaiącemi, tylko na statki i rabunek czekały. Całe woysko przeięte strachem zaczęło pierzchać. Na taki widok doznai c skutku kartaczów, ściśnięte massy statków Tureckich, w naywiększem zamieszaniu dopadaią lądu, i Turcy zostawiaią zwycięzcom wszystkie statki. Na domiar i iakby dla powiększenia zamieszania już i tak trudnego do uwierzenia, podnosi się burza, którey wichry wywracaią statki, rozbiiaią iedne o drugie, albo o brzegi, i napełniaią niemi morze i lądy. Jeszcze w kilka dni po tey klęsce znaydowano ie całkowite, tylko żagle ich były poszarpane; sam widziałem, iak ie sprzedawano publicznie w porcie Vathi, Kapitan Basza świadek takiey katastrofy poprzestał na kilkokrotnych wystrzałach do flotty Greckiey i cofnął się korzystaiąc z nocy. Burza rozproszyła iego ciężką flottę. Usiłował on zgromadzić ią znowu w porcie Olivier i odstąpił od przedsięwzięcia opanowania wyspy Samos.,,

Gdy Grecy na brzegach Azyi tak ła-

twe i niekosztowne zwycięztwo odnieśli, tymczasem uczynili Turcy w Europie znaczne postępy. Wodzowie Greccy mieli bronić wąwozów, przez które Reszyd z Missolungi wkroczyć miał do Attyki, ale opuścili swoie stanowiska, iuż to z tchórzostwa, iuż dla braku woyska, a woysko Tureckie wkroczyło do Attyki bez straty. Ateny zostały wzięte, warownią opasano, a Fabvier musiał cofnąć się na półwysep Methana naprzeciw wyspy Poros. Miał on ieszcze 900 piechoty, 120 jazdy i 100 artylerzystów. W tym samym czasie, to iest 13 Sierpnia, wylądowała w Methana wyprawa, wysyłana z Marsylii dnia 21 Lipca. Nie przydała ona się na nic i prawie cała później opuściła Grecyią. W kilka dni po iey przybyciu, stoczono bitwę pod Caidati, o półtory mili od Aten; Fabwier zupełnie pobity, zmuszony był powrócić śpiesznie do Methana. Rozjątrzony nieszczęściem, zaczął żałować, że za wiele na szczęściu polegał. Klęska ta uradowała wielu wodzów woyska nieregularnego; patrzyli oni nie bez zazdrości, na tworzenie się korpusu, który zagrażał upadkiem ich wpływowi i znaczeniu. Władza ich była dotychczas niepodległą i sięgała tak daleko, iak ich miecze. Fabvier wiedział o ich zazdrości, ale na nieszczęście wolał ich draźnić i gniew ich obudzać. Jest to człowiek, dziwnie wytrwały i obdarzony stałością prawdziwie rzadką, ale dla ludu tak draźliwego za surowy. Jego popędliwość i postępowanie namiętne, nie bezzasadne często kroć, oddaliły od niego i w nieprzyiacioł zamieniły wielu z takich, których przychylność mogła mu bydź bardzo pomocną.— Gdy się to działo, tymczasem Ibrahim uganiał się z Grekami po Peloponezie w małych utarczkach. Kommunikacyie iego między Patras, Trypolizza, Navarino, Modon i Koron, są zabezpieczone. Tu i owdzie tylko ośmielali Moreoci bronić mu przeyścia przez wąwozy i dopiero w górach Mainy znalazł mężny odpór. We Wrześniu przypłynął pod dowództwem Hastingsa, okręt parowy Perseverance i zapowiedział w Napoli bliskie przybycie Lorda Cochrane. To przybycie tak często zapowiadane, a zawsze opóźniane, obudzało na przemiany, utrzymywało, lub osłabiało gorliwość Greków. W nim widzieli Grecy drugiego Temistoklesa, i oddali się oczekiwaniu na iego przybycie z całą ufnością. Naród ubogi i niecywilizowany, nie mógł spoglądać na przeszłość bez żalu, na przyszłość bez przerażenia. W przeszłości widzieli spustoszenia, w przyszłości zgubę. Przekonani o potrzebie pomocy, żywemi obdarzeni uczuciami, bądź, czy się spodziewaią, czy ich trwoga przeymuie, oddaią się świetnym złudzeniom, niebaczni w rozróżnieniu kłamstwa od prawdy, ile razy pomyślna wieść, fantazyią ich zapala. Przybycie Hastingsa, sprawiło na nich nayszczęśliwsze wrażenie, obudziła się odwaga, a dary towarzystw przyczyniły się nie mało do utrzymania ich ducha.

Z Odessy d. 27 Kwietnia.

(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Wiatr południowy, przez kilkanaście dni ciągle trwaiący, sprzyiał przybywaiącym okrętom. Dnia 23 weszło do portu 18 okrętów, które odbyły drogę ze Stambułu w przeciągu 4 i 6 dni.

W ciągu zeszłego tygodnia, zakupiono około 4000 czetw: pszenicy ozimey, po $10\frac{1}{2}$ do 15 rubli za czetwiert, podług dobroci. Z artykułów przywozowych, kawa przedawała się po 27 rubli pud; wino muszkatowe po 375 rubli pipa, a pud soku cytrynowego po 4 do $4\frac{1}{2}$ rubli.

Ostatnie listy, otrzymane z Londynu, zdaią się zapewniać nadzieię, że w tym roku wielki będzie wywóz wełny do Anglii, z portów morza Czarnego. Według doniesień tychże korrespondentów, potrzebowanie u nas łoiu w ciągu teraźnieyszey żeglugi, będzie ieszcze większem, aniżeli w roku zeszłym. Pierwsze spekulacyie w tym rodzaiu, pożądany uwieńczył skutek. Zmierzaią one do ustalenia pomiędzy Angliią a Rossyią południową stosunków handlowych, rokuiących naypomyślnieysze wypadki.

Z Paryża d. 2 Czerwca.

Izba Deputowanych uchwaliła już cały budżet, który zaiął 18 posiedzeń, to iest 54 godzin (podaiąc na każde posiedzenie w średnim przecięciu 3 godziny). Gdy budżet wynosi 924 mill. 410,351 Fr. przeto w każdych 7 minutach uchwalono 2 mill. Fr.

Właściciel stoiącego za Paryżem przy rogatce Fontainebleau domu postrzegł nie dawno na dziedzińcu zaklęsłą ziemię i w zrobionym przez zaklęsłość otworze widzieć się dały ołowiane rury. Uwiadomił zaraz o tem dom celny, i okazało się, iż przemyciciele założyli podziemny 200 metrów (317 łokci) długi kanał, który zaczenał się od domu między ulicami Fontainebleau i Choissy stoiącego, a kończył się przy gmachu przytykaiącym do szpitala na bulewardzie.

Wielkie ulewy i nagłe staienie śniegu na Pireneach, zwiększyły tak dalece rzeki w południowo-zachodniey Francyi, iż te po większey części z swych koryt wystąpiły i wielkie poczyniły spustoszenia.

P. Maubreuil przypozwać miał na 15 Czerwca, w którym dniu sprawa iego (ostargnienie się na Xcia Talleyrand) przypada, Xcia Talleyrand, P.P. Angle, Dupont i Bourienne, którzy w r. 1814 podpisali pewne wydane mu rozkazy. Przypozwał także PP. Vitrolles i Roux-Labordie, i wiele innych znakomitych osób.

Dom po zmarłym Aktorze Talma w ulicy Tour-des-Dames sprzedany został za 160,000 Fr.

W Lill przechodziła się pewna Dama nad kanałem i rzucała ciągle pięciofrankówki do wody, iak mówiła dla szczurów, które tym sposobem zwykła karmić. Znaleźli się wnet ludzie, którzy rzucili się w wodę i śrebrną dla szczurów karmę zbierali. Nakoniec znalazł się przecie ieden z ludzi tak rozumny, że pochwycił Damę, która zapewne miała pomięszane zmysły, i do iey mieszkania zaniosł, poczem wyrzucanie pieniędzy ustało.

W Lionie otworzone zostały podpisy na wydrukowanie mów Beniamina Constant. Pozostała reszta od kosztów druku użytą bydź ma na zakupienie gruntu dla tego deputowanego. P. K ź. Perier należy do popieraczów tego przedsięwzięcia.

Monitor ogłosił traktat między Francyią i Bawaryią względem wzaiemnego wydawania sobie zbiegów. Za każdego zbiega wypłacanem bydź ma gratyfikacyi 25 Fr. a za konia 120 Fr.

W ogrodzie Tivoli czynione dziś będzie od godziny 12 z południa do 8 publiczne doświadczenie mechanicznego wozu, który wynalazca P. Breton nazywa Carobrome. W 5ciu minutach można nim cwierć mili uiechać.

Maiętna rodzina tuteysza przed kilku miesiącami oddała nowo urodzoną swą córkę do karmienia żonie rębacza drew w St. Germain. Rodzice, którzy dotąd swey córki nieodwiedzili, odebrali w tych dniach od tamecznego Prezydenta uwiadomienie, że mamka umarła, i aby swą córkę odebrali. Poiechali tam zaraz i zastali w tym domu

dwie dziewczeny iednego wieku, razem w kolebce leżące i dziewczenę maiącą 12 do 13 lat, która ich pilnowała. Ani ta dziewczena, która dopiero po śmierci mamki do pilnowania tych dzieci przyiętą została, ani przywołany wdowiec nie mogli dać wyiaśnienia; które z tych dzieci iest z Paryża? Wdowiec radził, aby sobie naypięknieysze obrano, a on przestanie na pozostałem. Zrobiono wybor i rodzice powróli do Paryża. Lecz zaraz zaczęła ich niespokoyność dręczyć, czyli nie zabrali dziecięcia rębacza drzewa. Poiechali nazaiutrz do St. Germain i badali wszystkich sąsiadów, ale nadaremnie. Rębacz drzewa rzekł nakoniec, iż ieżeli ich to uspokoić może, mogą oboie dzieci zabrać, on zezwala. To nastąpiło, i tak rodzice powrócili z dwoygiem dzieci do Paryża.

Z Chambery piszą, iż gwałtowny pożar dnia 16 Maia prawie całą gminę Montpuscal w pyrzynę obrocił. W mniey dwóch godzin zgorzało 80 domów, Kościół i plebania. 20 ludzi zginęło w ogniu i lub przez przywalenie, wiele iest pokaliczonych.

P. Eynard na zbicie artykułu gazet Francuzkich, że część osady Grabusy (na Kandyi, strzelała do okrętu Francuzkiego Lamprete, w tym samem czasie, gdy P. Grasset złożył Grekom od związków Francuzkich 10,000 piastrów, o którem podaniu była nawet wzmianka w Izbie Deputowanych, napisał do związku Minchenskiego: "P. Grasset nie 10,000 piastrów, ale 4000 Fr. oddał Grekom w Lutem, a wzmiankowane zdarzenie z okrętem zaszło w Marcu. P. Dudon wyraził w Izbie Deputowanych, że składane przez nas pieniądze obracane są na uzbraiania przeciw własnem naszem okrętom. Ja oświadczam nayuroczyściey, że połączone komitety od 2 lat wysłały 47 okrętów z żywnością dla nieszczęśliwych Greków, że z wszystkich do 24 Marca posłanych do Grecyi pieniędzy tylko 30ta część na uzbroienie okrętów użytą została, i że ta 30ta część posłużyła na odparcie wyprawy Tureckiey od Samos, którą wyspę oczekiwał taki sam los, iaki spotkał Chios i Ipsarę. Rząd Grecki, dokładał wszelkich starań do zapobieżenia rozboiom morskiem, ale przyczyną ich iest nieograniczona nędza w Grecyi, która zgłodniałych ludzi z rozpaczy do wszystkiego ośmiela. Do zaradzenia temu złemu dwa tylko znayduią się sposoby: albo wszystkich Greków, którzy głód cierpią wymordować, albo zrobić ich wolnemi i zaprowadzić pomiędzy niemi obywatelskie stosunki, cywilizacyią, i t. d. Na końcu donosi: że wszelkiego rodzaiu zapomogi, które różne komitety od miesiąca Lutego Grekom posłały, wynoszą summę 900,000 Fr. i że Grecy zaopatrzonemi są do miesiąca Sierpnia w żywność i potrzeby do obrony."

Z Madrytu d. 18 Maia.

Małżonka Infanta Franciszka de Paulo (siostra Xiężny Berry) rozwiązaną w Araniuez szczęśliwie córką została.

Hr. Ofalia miał Rządowi naszemu donieść, że poselstwo iego do Paryża spełzło. Zlecenia iego (iak Dziennik Paryża wyraża) składały się z następuiących trzech żądań: 1) Odciągnienie woysk Angielskich i Francuzkich z półwyspu; 2) pośrednictwo Francyi względem naszego obrachunku z Angliią; 3) pośrednictwo Anglii i Francyi o nakłonienie osad naszych do ugody. Ministerium Francuzkie oświadczyć miało, iż oba ostatnie punkta nic go nie obchodzą, a względem pierwszego, że ieszcze nie nadszedł czas. — P. Salmon udać się ma na Posła do Rzymu, a wydział spraw zagranicznych oddać Xciu San Carlos. — Oyciec Cyrilo Ala-

meda powrócił tu z inspekcyyney swey podróży i prezyduie w Radzie stanu.

Wydany niedawno wyrok przeciw należącym do taynych towarzystw niema bydź uskuteczniony.

— Dnia 23. —

Król udarował dotychczasowego Nuncyusza Papiezkiego na pożegnalnem posłuchaniu w Araniuez wizerunkiem swoim dyamentami obsadzonym, w wartości 15,000 twardych piastrów.

W ostatnich 6 dniach przebiegło przez Araniuez 4 obcych gońców, którzy oddali pisma Posłom od i h Dworów. Byli to dway Francuzcy, ieden Angielski i ieden Austryiacki.

Z wielu prowincyy nadchodzą ciągle doniesienia obiawiaiące obawę względem zaburzeń. Żoł ierze uchodzą kupami z woyska; większa ich iednak część nie udaie się za granicę, ale wgłąb kraiu, gdzie nazywaiąc się przywrócicielami konstytucyi rabuią. — Przed 3 dniami przeprowadzono tu bandę złodzieiów z 20 głów złożoną, która w Puerto de Guadarama w uporczywey potyczce po zabiciu i ranieniu kilkunastu strzelców gwardyi Królewskiey poymaną została.

Mimo niektórych gorących dni mamy ciągle ieszcze zimne deszcze. W nocy dnia 12 b. m. w Mancha przeziębło wiele latorośli winnych.

Arcybiskup Toledu wydał list pasterski, w którym szczególniey przeciw wolności druku powstaie. Dołączył do niego poczet xiążek, których czytanie w iego dyecezyi iest zabronione. Pomiędzy niemi znayduie się przed rokiem wydane tłumaczenie przez Jenerała Vurues Psałterza, który Królowey za zezwoleniem iey spowiednika Biskupa w Ciudad-Rodrigo przepisany został.

Z Manili piszą pod dniem 5 Lispopada, iż Amerykanie usiłuią tam wzniecić rewolucyią.

Z Lizbony d. 24 Maia.

Ostatnie doniesienie o chorobie Xiężny Rejentki iest datowane dnia 16 b. m. które zawiera, iż Jey Królewicowska M. potrzebuie ieszcze wielkiego starania, ale wieyskie mieszkanie skrzepi iey siły. Późniey nic Gazety nasze o iey stanie nie donoszą.

Od ogłoszenia przebaczenia nie wiele powróciło powstańców z Hiszpanii, ale więcey za polityczne mniemania nieobecnych; wszyscy przybyli są wolni, wyiąwszy z bronią w ręku schwytani.

Okólnik Ministrów do wszystkich po prowincyiach dowodzących jenerałów, nakazuie mieć baczne oko na przybywaiących cudzoziemców i donoszenia zaraz o nich Policyi główney.

Kilku mężów maiących wpływ posłali pod dni m 9 b. m. Królowi Don Pedro wierny obraz położenia rzeczy w Portugalii, dla tem prędszego nakłonienia go do przybycia do Europy. Xżę L foens, który udał się na czele Deputacyi do Brazylii, powrócił tu przed 10 dniami.

Konsul ieneralny Francuzki, P. Lesseps, odiechał ztąd z całą swoią rodziną.

Z Rzymu d. 23 Maia.

Onegday mianował Oyciec S. 7 Arcybiskupów i 14 Biskupów. Pomiędzy mianowanemi znayduią się: Jeneralny wikaryusz Caycedo Flores Arcybiskupem w Bogota, Dziekan Raymondo Jgn. Mendez Arcybiskupom w Karakas, Pleban de los Santos Escobar w Papaian Biskupem w Quito, Kanonik Mariano Esteves Biskupem w Santa Martha, Kanonik Miranda Biskupem w Kuenca (niedaleko Guayaquil) a Dzi kan Mat. Terazes w Ch rcas (w Rzpltey Plata) Biskupem w D r la (in partibus).

We wsi Neapolitańskiey Signorindico (Terra di Lavore) z 14 osób, które iadły dziką sałatę (*crepis incera*) umarło iuż 5 a reszta przy odeyściu listu była bliską śmierci.

DODATEK
DO Nro 48.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 17 CZERWCA 1827 ROKU w NIEDZIELĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porównania zredukowany na 0° Raumira.

Dzień godzina		Barometr zredukow: na 0° R.	Thermometr czyli stopnie ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Czerw:		cali lin:	stopnie	stop:			
god: 7		27 3, 861	+ 16. 1	78	Zachodni słaby	Pogoda z Chmur:	
	12	,, 3, 680	+ 21. 2	68	Wschodni słaby	,,	
12.	3	,, 2, 936	+ 2[illegible]. 0	56	,, ,,	,,	
	9	,, 3, 860	+ 16. 6	74	Półn: Za: średni	Pochmurno	Błys: grzm: i deszcz
	7	27 4, 441	+ 16. 7	80	Zachodni słaby	Pochmurno	
13.	12	,, 4, 388	+ 20. 8	68	Połud: Za: słaby	Pogoda z Chmur:	
	3	,, 4, 374	+ 20. 3	66	Połud: Ws: średni	,,	
	9	,, 4, 823	+ 16. 6	80	Wschodni słaby	Pochmurno	
	7	27 5, 144	+ 15. 9	73	Połud: Ws: słaby	Pogoda z Chmur:	
14.	12	,, 4, 973	+ 19. 6	61	,, ,,	,,	
	3	,, 4, 476	+ 21. 0	58	,, średni	,,	
	9	,, 4, 217	+ 14. 9	72	Połud: Za: słaby	Pogoda	
	7	27 4, 098	+ 15. 5	69	Połud: Ws: średni	Pogoda	
15.	12	,, 4, 040	+ 19. 6	60	,, słaby	,,	
	3	,, 3, 624	+ 22. 0	59	Półn: Ws: słaby	,,	
	9	,, 3, 602	+ 15. 2	76	Połud: Ws: słaby	,,	

J. Steczkowski, Zast. A. O.

Z Londynu d. 2 Czerwca.

Wczoray w Izbie wyższey Hr. Winchelsen cofnął swoie zapowiedzenie wniesienia o rozważenie stanu krain, co dało powód Margrabiemu Landsdown do długiey mowy. Izba zamieniła się potem w wydział dla rozważenia bilu zbożowego. Pierwszy punkt tego bilu iak był w Izbie niższey przyięty,

Z powodu zaczenaiącey się prenumeraty na Gazetę Krakowską od 1go Lipca r. b. upraszа iey Redakcyia życzących takową trzymać o wczesne się zgłaszanie.

dozwala wprowadzenie obcey pszenicy za opłatą po 20 szyl. i 8 p. od kwarteru, gdy cena iey w średniem przecięciu doydzie wyżey 62 a nie przeydzie 63 szyl. Toż postanowienie rozciąga się i do wprowadzoney iuż i pod zamknięciem Rządu zostaiącey pszenicy. Xżę Wellington wniósł atoli taką odmianę tego punktu: że obca pszenica pod zamknięciem będąca nie może bydź na sprzedaż puszczoną, pòki cena tego gatunku zboża w średnim przecięciu nie doydzie do 66 szyl. Rzeczoną odmiana została większością 4ch głosòw przyiętą (78 przeciw 74). Zastanowiwszy się nad tą zmianą, przyznać potrzeba, że Izba Lordów przywłaszczyła sobie prawo, które wyłącznie do Izby niższey należy, gdyż ta ma tylko moc nakładania lub zmieniania poborów, i uczyniła iuż to przez nałożenie cła na będącą pod zamknięciem obcą pszenicę. Lord Dacre wniòsł ieszcze zmianę, aby stanowienie cen średniego przecięcia co sześć tygodni, zamiast co tydzień następowało, co także przyiętem zostało. Od lat 80 rzadko albo bardzo słabo Izba Lordòw naruszała służące Izbie niższey prawo stanowienia podatków. — P. Caning wniòsł wczoray do niższey Izby budżet, o którym dotycząca się kommissyia ma dać we Srodę Izbie sprawę.

Rozchodzi się wieść, że Lord Bentink uda się iako Królewski Poseł i Wòdz woyska do Portugalii.

Wiele okrętów płynących z Europy do północney Ameryki napotkały między 6 i 12 Kwietnia pod stopniami 46 pòłnocney szerokości i 30 do 40 długości przeszło sto gór lodów.

Na Królewskiey barce odpłynął z Depford do Hollandyi mianowany przez Kròla Szambelanem przy Królowey Wirtembergskiey podczas iey bawienia w Anglii Podskarbi nadworny P. Freemantle z znacznym orszakiem. Królowa przybywa także z licznym dworem, dla którey urządzone są pokoie Xcia Kumberlandyi w pałacu St. James.

Bankier Rothskild dał dnia 28 b. m. w nowym swoim domu na Pikadeli wielki obiad przy głosowey i instrumentalney muzyce. Pomiędzy gośćmi znaydowali się Xięztwo Esterhazowie, Xięztwo Polignac, Margr. Hertford, Lordowie Strangford i Lowther, P. Stuart, Baron Bülow, Hr. Münster i inne znakomite osoby.

Używanie parowych statkòw zaczena się także w wschodnich Indyiach rozszerzać. Powzięto nawet myśl do odrysowania rzeki Indus za pomocą parowych statków aż do iey źródła.

Z Aleppo piszą pod dniem 10 Marca, że tam pokazało się morowe powietrze i mieszkańcy zamykaią się w domach, przez co ustały wszelkie handlowe czynności.

Listy z Rio-Janeiro czynią nadzieię pokoiu, wyrażaiąc, że Cesarz niema pieniędzy na posłanie 10,000 woyska do Rio-Grande, które przeciw nieprzyiacielowi koniecznie stawić potrzeba.

Z Bruxelli d. 31 *Maia.*

Dnia 29 b. m. przebiegł tędy gabinetowy goniec Angielski Waring z pismami z Stambułu do Londynu, a w nocy dnia 30 goniec Rossyyski z Petersburga tamże.

Minister spraw wewnętrznych odiechał ztąd do Hagi.

Od brzegów Menu d. 31 *Maia.*

Gazeta Bayreutska zawiera następuiącą wiadomość: " W tey chwili przebiegł tędy z wielkiem pośpiechem goniec Angielski przez Posła Angielskiego z Stambułu do Londynu wyprawiony z doniesieniem, że dnia 29go

Kwietnia Turcy zostali przez Greków na równinie Ateńskiey z wielką stratą (iak mówią do 10,000 poległych) pobitemi. Turcy wypartemi zostali z wszystkich swoich szańców z utratą wszystkich taborów i dział. — Z temże doniesieniem wysłany został do Londynu przez Naczelnego Angielskiego Lorda Kommissarza wysp Jońskich dnia 5 Maia goniec z Korfu przez Tryiest i Wiedeń, który o kilka tylko godzin poprzedził pierwszego. Jeżeli ta wiadomość się potwierdzi, tedy pociągnąć za sobą może ważne następności.

N. Królowa Bawarska powróciła z swey do Altenburga podróży dnia 25 Maia w wieczór do Minchen. Królewic Następca tronu wyiechał przeciw Wysokiey swey Matce.

Xiążęta Hesko-Darmstadtscy Ludwik i Karol przybyli dnia 28 Kwietnia do Modeny, a dnia 30 poiechali w dalszą drogę do Bononii.

Do Frankfortu przybyli Kr. Sycyliyski Poseł przy Kr. Pruskim Dworze, Kawaler Ruffo, z Neapolu, a Lord Coningham z Wiednia.

W okolniku do niektórych Związków przyiaciół Greków wyraził P. Eynard: Pod dniem 19 Kwietnia napisał do mnie P. Heidegger co następuie: " W tey chwili odebraliśmy wiadomość o zabraniu piękney korwety, przeznaczoney dla Baszy Egipskiego. Nadeszłe dowozy żywności dozwoliły nam podzielić ie pomiędzy wszystkie woyska, a pieniądzmi zapłaciliśmy maytków i żołnierzy, którzy oddawna nic nie pobierali. Ale dla Boga! nie ustaway WPan w swoich przesyłaniach; niechay wszystkie Związki połączą się z sobą i dołożą w tym celu swoich usiłowań. Skoro będziemy mieli potrzebną pomoc, potrafiemy się oprzyć Turkom i Egipcyianom, ale bez żywności zaginie ten kray. Żołnierzy i maytków możemy tylko w czynności pod choragwiami utrzymać, gdy mogą żonom i dzieciom chleba dostarczyć. Zadrżałbyś WPan, gdybyś wiedział, iak okropna nędza pomiędzy mieszkańcami panuie! Na żony i dzieci, opuszczone od mężów, którzy potykaią się z nieprzyiacielem, nie można patrzeć bez litości i uszanowania i bez widzenia nie podobna wyobrazić sobie czucia, iakie wzbudzaią. Grecy są przedziwnym ludem, którego piękny charakter okazuie się nawet w niższey klassie ludzi, która wszystko z cierpliwością znosi, nieszczęściem tylko naczelnicy narodu przez poprzedzaiący despotyzm zepsutemi zostali! Lecz w tey chwili powiedzieć mogę, iż wszelka niezgoda ustała, i tak woyskowi iako też cywilni naczelnicy dopełnili w iedności duchą potrzebne wybory. Podczas zgromadzenia Reprezentantów zapytał mnie się Prezes, czyli nię mam co do proponowania: odpowiedziałem, iż iako cudzoziemiec niemam głosu w sprawie narodu; ale iako przyiaciel Greków poważam się udzielić Wam iako iedyną radę wyraz z listu, który niedawno od moiego Monarchy odebrałem: " Grecy działaycie razem i żyycie w zgodzie: to iest nadewszystko potrzebnem!,, Całe zgromadzenie podziękowało iednomyślnie wspaniałomyślnemu [moiemu Królowi za troskliwość o los nieszczęśliwych Greków.,, — Udzielaiąc Wam, Mości Panowie, (mówi daley P. Eynard w swem okolniku) te wyimki, proszę Was tylko abyście Waszą gorliwość podwoili. Jeszcze nieco ofiar, a za pomocą Boską nadeydzie wkrótce czas, w którym dzielnieysza od naszey pomoc uratuie Grecyią. Ludzkość i interes handlowy nakazuią wspólnie działać, ażeby nieszczęściu i rozboiom morskim koniec położyć.

Od granic Tureckich d. 25 Maia,

Kapitan Hastings (donosi Gazeta powszechna) zabrał parowem okrętem Greckim

Perseverance w Volo 6 wyładowanych ammunicy a Tureckich statków, a 4 inne spalił.

Po kilku odbytych radach zapytać się miała kazać Porta Posła Angielskiego, P. Stratford Canninga, czyli znayduie się z Angliią w woynie, ponieważ woyska iey potykaią się więcey z Anglikami niż z Grekami? Wszystko zdaie się zapowiadać iakąś ostateczność, która rozwiązać musi pytanie względem Greków. — Ibrahim Basza oblega ciągle zamek Tornese. Zachodz obawa, iż Grecy nie utrzymaią się tam nadal; Ibrahim oderznąć im iuż miał wodę, oprócz tego w nocy z dnia 29 na 30 Kwietnia słyszano w Zante mocne strzelanie i widziano w kilku mieyscach zamku Tornese wznoszący się ogień. — Kapitan przybyłego z Modon do Zante Jońskiego okrętu zapewniał, iż widział zawiiaiącą do Nawarynu dnia 29 Kwietni Egipską eskadrę składaiącą się z 27 żaglów, pomiędzy którémi znaydowało się 4 do 5 fregat. Przewozowe statki wiozły woyska lądowe, ale liczby ich ieszcze wiedzieć niemożna było. — Na Korfu rozchodziła się znowu wieść dnia 7go Maia o odsieczy Aten.

UWIADOMIENIE o CIĄGNIENIU LOTERYI

Na Wielkie i piękne Państwo Gmünd w Austryi i Oberży pod złotą różą w Boemceil w Gmünd sytuowaney, iest iedno z nayprędzey do skutku przychodzących. Ont ryia ta szczególnieу małą liczbę, bo tylko 94,400 w sobie zawiera losow, między którémi 16,304 iest wygrywaiących, wynoszących według ninieyszego wykazu ogólną znakomitą Summę 424,571 R. W.

1. Główny Los na Państwo Gmünd lub Summa odkupna . .	200,000	5412 przed i po trafiaiących Losów po 1000. 500. 250 . .	42,600
Oberża w Boemceil lub Summa odkupna	25,000	6000 niebieskich Freylosów pierwszey kategoryi	69,476
1. Los wygrywaiący . .	10,000	2000 czerwonych 2giey kategoryi	2[illegible],300
1. „ detto . . .	4,000	2000 szarych 3ciey kategoryi .	16,750
3. „ po 2000. 000 . .	4,000	100 Premiow	2,500
73 ciągnionych Losów . .	1[illegible],946		

Biorącemu razem 5 sztuk Losów, w pierwszych 4ch miesiącach od dnia ogłoszenia tey Loteryi, udziela się ieden niebiesko drukowany Freylos pierwszy kategoryi, któren naymniey 1 Dukata w złocie wygrać musi.

W Wiedniu dnia 17 Maia 1827 r. A. C. *Schram.*

Losów do tey Loteryi, dostać można w Kantorze J. Louis w Krakowie, gdzie także Bilety na wielkie Loterye Klassyczne: Frankfortską, Warszawską i Berlińską są do pozbycia. — Obszernieysze Plany, czyli dokładne obiaśnienia różnych Loteryy, gr[illegible]s rozdaią się.

DONIESIENIA.

Dnia 21 b. m. i r. o godzinie 10tey z rana, a o 2giey z południa w mieście Chrzanowie sprzedane będzie przez publiczną licytacyią drzewo sosnowe w klocach i kawałkach, tudzież dochody z Domu Nro 240 na lat trzy poczynaiąc od 24 b. m. i r. w dzierżawę wypuszczone zostaną, a to za gotowe Courant pieniądze; maiących zatem chęć kupna, podpisany Komornik na oznaczony czas i mieysce zaprasza. Co do zadzierżawienia Licytanci winni będą złożyć Vadii złp. 30.

W Chrzanowie dnia 16 Czerwca 1827 r. Tomasz *Jaworsk*, Kom: Sąd.

Folwark w Bronowicach Wielkich z budynkami gospodarskiemi nowo wystawionemi, wraz z propinacyią, gruntami, karczmami, iako też ogrodem, stawem zarybionym pół mili od Krakowa Każdego czasu iest do sprzedania; życzący kupna zgłosić się raczy do Właściela pod Nro 61 w Kleparzu zamieszkałego, i tam o warunkach sprzedaży zawiadomionym zostanie.